

Vård- och omsorgsnämnden

Datum: 2024-05-30
Tid: 08:30–17:00
Plats: Sessionssalen, Rådhuset

Gruppmöten:

Majoriteten: Måndag 27 maj kl. 16.00-19.00 i Liljan, Ringgatan 32, vån. 1

Oppositionen: Kontakta gruppledare för information.

Ledamöter

Mattias Ottosson (S), ordförande
Anna-Karin Kumlin (M), 1:e vice ordf.
Johanna Reimfelt (L), 2:e vice ordf.
Margareta Jansson (S)
Anita Ivarsson (S)
Ann-Mari Wulfstrand-Byhlin (S)
Pell Uno Larsson (S)
Ann-Katrine Jondelius (M)
Milian Olavsson Snekerbakken (M)
Anette Karlsson (M)
Jessika Edetun Falk (C)
Fehret Hatic (C)
Gunilla Fredriksson (SD)
Sadeta Hatic (SD)
Christina Håkansson (KD)
Jesper Levin (V)
Anna Lundberg (ÖrP)

Ersättare

Dan Dahlén (S)
Margareta Gunhamre (S)
Evariste Nkurikiye (S)
Aleksander Kjellgren (S)
Madeleine Hultqvist (M)
Stig Westlén (M)
Margareta Ekström (C)
Lena Lindén (SD)
Christer Johansson (L)
Hampus Wadman (KD)
Cornelia Bacic (V)

1 Val av justerare

Handläggare: Mattias Ottosson

Ärendebeskrivning

Protokollsjustering sker digitalt inom två veckor efter sammanträdet. Som ordinarie justerare föreslås Sadeta Hatic (SD) med Johanna Reimfelt (L) som ersättare.

2 Anmälan av jäv

Handläggare: Mattias Ottosson

3 Anmälan av övriga frågor

Handläggare: Mattias Ottosson

4 Godkännande av dagordning

Handläggare: Mattias Ottosson

5 Initiativ från Johanna Reimfelt (L) och Christina Håkansson (KD) om att kartlägga situationen för döva och hörselskadade - Beslut

Ärendenummer: Voo 805/2024

Handläggare: Mattias Ottosson kl. 08.40-08.50

Ärendebeskrivning

Johanna Reimfelt (L) och Christina Håkansson (KD) inkom vid Vård- och omsorgsnämndens sammanträde den 25 april 2024 med ett ledamotsinitiativ där de yrkar att områdeschefen för vård och omsorg ska få i uppdrag kartlägga situationen för döva och hörselskadade inom Örebro kommuns vård och omsorgsverksamhet. Vård- och omsorgsnämnden beslutade (§ 78) att initiativet ska tas upp för beslut vid nämndens nästa sammanträde, det vill säga den 30 maj.

Beslutsunderlag

Initiativ om att kartlägga situationen för döva och hörselskadade, 2024-04-25
Svar (kommer fredag 24/5)

Förslag till beslut

Ordförandes förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Johanna Reimfelts (L) och Christina Håkanssons (KD) initiativ om att kartlägga situationen för döva och hörselskadade är besvarat.

6 Ej verkställda beslut kvartal 1 2024 - Beslut

Ärendenummer: Voo 717/2024

Handläggare: Simo Viinikka kl. 08.50-09.00

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden är som beslutande nämnd skyldig att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och Stadsrevisionen kvartalsvis rapportera de beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § Socialtjänstlagen (SoL) som inte verkställts inom tre månader, eller där avbrott i verkställigheten varat längre än tre månader. Vård- och omsorgsnämnden ska också anmäla när sådana beslut har verkställts. Vidare ska nämnden lämna in en statistikrapport till Kommunfullmäktige över ej verkställda beslut varje kvartal. Syftet med rapporteringen är att kommunen ska ha kännedom om dessa ärenden samt kunna planera sina resurser för att kunna verkställa insatser inom skäligen tid.

För det första kvartalet 2024 minskade nämndens totala antal rapporterade beslut till 18. Detta är en minskning om 2 beslut sedan föregående kvartal. Vid kvartalets slut var 5 beslut fortsatt ej verkställda inom tre månader.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-04-03

Vård- och omsorgsnämndens rapport till Stadsrevisionen över ej verkställda SoL-beslut rapporterade kvartal 1, 2024

Vård- och omsorgsnämndens statistikrapport till Kommunfullmäktige över ej verkställda SoL-beslut rapporterade kvartal 1, 2024

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

1. Vård- och omsorgsnämnden överlämnar statistikrapport till kommunfullmäktige enligt 16 kap. 6 h § SoL.
2. Vård- och omsorgsnämnden överlämnar rapport och anmälan till Stadsrevisionen enligt 16 kap. 6 f och 6 g §§ SoL.

7 Svar på remiss från Markplanerings- och exploateringsnämnden om riktlinjer för bostadsförsörjning (Moe 747/2023) - Beslut

Ärendenummer: Voo 777/2024

Handläggare: Matilda Yttergren kl. 09.00-09.10

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter på förslag till riktlinjer för bostadsförsörjning i Örebro kommun. Riktlinjerna är en del i arbetet med att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen

förbereds och genomförs. Svar ska lämnas till Markplanerings- och exploateringsnämnden senast den 28 juni 2024.

I riktlinjen är sociala perspektiv väl belysta och där lyfts förslag på mål och insatser inom tre målområden 1) Bo i Örebro 2) Bo för livet och 3) Allas rätt till bostad. Socialnämndernas perspektiv tas framför allt upp inom målområde 2 och 3, där socialförvaltningen delar ansvar för att fortsatt inventera, utreda och kommunicera långsiktiga behov.

Ett förslag till yttrande har tagits fram för Vård- och omsorgsnämnden att behandla på nämndsammanträde.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – Remissvar – Riktlinjer för bostadsförsörjning, 2024-05-16
Remissvar – Riktlinjer för bostadsförsörjning Örebro kommun, 2024-05-16
Remissversion – Riktlinjer för bostadsförsörjning med bilagor, 2024-04-18
Remissutskick, 2024-04-22
Sändlista, 2024-04-22

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Vård- och omsorgsnämnden antar förslag till remissvar och överlämnar det till Markplanerings- och exploateringsnämnden.

8 Tilläggsanslag och ombudgetering - Beslut

Ärendenummer: Voo 1923/2023

Handläggare: Birgitta Palmér kl. 09.10-09.15

Ärendebeskrivning

Ärendet innefattar tilläggsanslag för kostnadsökningar 2024 samt ombudgeteringar.

Tilläggsanslaget avser kompensation för årlig indexuppräknings och ombudgeteringarna avser flytt av medel mellan nämnderna med grund för den ramfördelning som gjordes till ny nämndstruktur 2023.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-04-29

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård och omsorgsnämnden:

- Vård och omsorgsnämnden fastställer budgetramen enligt tabell i tjänsteskrivelsen.

9 Delårsrapport 1 med helårsprognos 2024 - Beslut

Ärendenummer: Voo 727/2024

Handläggare: Birgitta Palmér, Kamila Rzemiszewska kl. 09.15-10.10

Ärendebeskrivning

Det huvudsakliga uppdraget för Vård- och omsorgsnämnden är att utföra insatser för individuell service, vård och omsorg samt hälsofrämjande och förebyggande arbete. Nämnden ansvarar också för myndighetsutövning inom verksamhetsområdet, bostadsanpassning och för färdtjänst.

Delårsrapporten med prognos 1 innehåller normalt utfallsperioden januari-april som grund för den helårsprognos som läggs för innevarande år. Med anledning av att kommunen valt att uppgradera ekonomisystemet till ny version från april månad har utfallsperioden för delår 1, tillfälligt bestämts till januari-mars, för att ge tid till att säkerställa informationen efter uppdrageringen.

Delårsbokslut 1 visar på underskott motsvarande -19 mnkr och Prognos 1 visar på underskott med -124,5 mnkr. Det är fortsatt underskott från 2023 framför allt inom verksamheterna för intern utförare hemvård, kommunal hälso-sjukvård, intern utförare vård- och omsorgsboende samt färdtjänst.

Vid ingången till 2024 hade nämnden ett för högt kostnadsläge som visade sig i bokslutet 2023 som uppgick till -77,3 mnkr. Nämnden beslutade i Verksamhetsplan med budget 2024 att andelen timanställda och overtiden ska minskas vilket innebär att verksamheterna behöver fortsatt arbeta med planering och schemaläggning (bemanningsekonomi) för att öka resursoptimeringen. Årets effektiviseringskrav från Kommunfullmäktige/Kommunstyrelsen uppgår till 9,9 mnkr och lades ut i verksamheten som generellt effektiviseringskrav.

Beslutsunderlag

Delårsrapport med prognos 1 2024, Vård- och omsorgsnämnden

Tjänsteskrivelse 2024-05-03

Powerpointpresentation "Delårsrapport med prognos 1 2024"

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

1. Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden Vård- och omsorgsnämnden fastställer delårsrapport med prognos 1 för 2024.
2. Delårsrapporten överlämnas till Kommunstyrelsen för vidare hantering.
3. I syfte att säkerställa en ekonomi i balans för område Vård och omsorg ges Socialförvaltningen uppdrag att vidta åtgärder i enlighet med bilaga 1, Planerade och vidtagna åtgärder. Effektiviseringsåtgärder ska löpande följas upp under året.

Kaffepaus 10.10-10.30

10 Behovsanalys av nämndens lokaler - Beslut

Ärendenummer: Voo 422/2024

Handläggare: Michael Backman, Susanne Oscarsson kl. 10.30-10.40

Ärendebeskrivning

Inför framtagande av den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen (LFP) ska varje nämnd anta en behovsanalys som vidare utgör underlaget för prioritering till LFP. Behovsanalysen ska antas i nämnd innan det utgör ett giltigt underlag till LFP. Planen uppdateras årligen.

Socialförvaltningens lokalplanerare har i uppdrag att i samverkan med respektive område ta fram nämndens behovsanalys.

De strategiska behov som tas upp i analysen för prioritering av Lokalförsörjnings-avdelningen är kvarstående och pågående projekt som fortfarande är aktuella i den nuvarande lokalförsörjningsplanen samt nya behov:

Kvarstående och pågående projekt

- Elgströmska huset, anpassning i utomhusmiljö, 2025.
- Brickebacken, nytt vård- och omsorgsboende, Q2 2026.
- Skebäck, nytt vård- och omsorgsboende, 2026.
- Nytt vård- och omsorgsboende, 2028.

Utöver ovanstående färdigställs Askenäs, utökning och ombyggnation av vård- och omsorgsboende i december 2024. Boendet planerat till 2028 föreslås skjutas fram till 2029 för att bättre möta platsbehovet.

Nya behov

- Nytt vård- och omsorgsboende 2032
- Ny lokal till Hälso- och sjukvårdsenheten

Utöver de strategiska behoven ovan planerar hemvårds- och hemsjukvårdsområdena för en omorganisation som bland annat innebär samlokalisering och nytt arbetssätt i nod för vissa enheter, i nya lokaler på Skebäck, med start innevarande år.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-04-04

Behovsanalys Vård- och omsorgsnämnden 2024, 2024-04-04

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Vård- och omsorgsnämnden antar förslag till behovsanalys inför lokalförsörjningsplan 2026–2036.

11 Förändrade förutsättningar inför ÖSB 2026 med plan för 2027-2029 - Beslut

Ärendenummer: Voo 789/2024

Handläggare: Kamila Rzemiszewska, Birgitta Palmér kl. 10.40-10.55

Ärendebeskrivning

Enligt kommunens styrmodell beslutas Övergripande strategier med budget inklusive investeringsprogram (ÖSB) i juni årligen. ÖSB 2026 med plan för 2027–2029 beslutas i Kommunfullmäktige i juni 2025.

Som ett inledande steg i beredningen inför ÖSB 2026 med plan för 2027–2029 ska nämnden beskriva sina behov av lokaler. Inför 2026 kompletteras denna med en beskrivning av nämndens förändrade förutsättningar ur ett bredare perspektiv. Syftet är att skapa en enhetlig och sammanhängande helhetsbild avseende förändrade förutsättningar i nämnden oavsett om det avser den löpande verksamheten (drift) eller om det hänger samman med lokalförsörjning.

Ärendet beskriver nämndens analys av nuläget i form av kostnadsjämförelse mot liknande kommuner samt slutsatser kring nämndens förändrade förutsättningar.

Ärendet kommer att utgöra ett underlag i den fortsatta planeringsprocessen inför ÖSB 2026 med plan för 2027–2029 och är ett av flera underlag inför Planeringsförutsättningar som beslutas av KS i december 2024. I februari 2025 har nämnderna i *Respons på planeringsförutsättningar* sedan möjlighet att svara på innehållet i Planeringsförutsättningarna och att aktualisera/uppdatera förändringar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-05-03

Förändrade förutsättningar inför ÖSB 2026 med plan för 2027 – 2029

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

1. Vård- och omsorgsnämnden antar Förändrade förutsättningar som ett planeringsunderlag inför beredningen av ÖSB 2026 med plan för 2027–2029
2. Vård- och omsorgsnämnden överlämnar ärendet till Kommunstyrelsen för vidare handläggning i den fortsatta beredningsprocessen inför ÖSB 2026 med plan för 2027–2029.

12 Information om Lex Maria - Mikaeligården

Ärendenummer: Voo 803/2024

Handläggare: Pernilla Larsson kl. 10.55-11.10

Ärendebeskrivning

En allvarlig vårdskada har inträffat på Mikaeligården. Vårdgivaren har skyldighet att rapportera, utreda och dokumentera händelser som har lett till eller hade kunnat leda till en allvarlig vårdskada. Örebro kommuns medicinskt ansvariga ansvarar för att bedöma allvarliga händelser och har på delegation från nämnd ansvar för anmälan av lex Maria till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-05-02

Utredning vårdskada- Mikaeligården, 2024-04-02

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Informationen tas till protokollet.

13 Information om handlingsplan för ökad patientsäkerhet

Ärendenummer: Voo 480/2024

Handläggare: Erica Gunnarsson, Pernilla Larsson kl. 11.10-11.40

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden får information om den handlingsplan för ökad patientsäkerhet som Socialförvaltningen tagit fram.

I hela hälso- och sjukvården behövs ett utvecklat och mer proaktivt patientsäkerhetsarbete där alla nivåer tar hänsyn till och arbetar utifrån ett patientsäkerhetsperspektiv. Därför har Socialstyrelsen på uppdrag av Regeringen, tagit fram en nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården, med titeln ”Agera för säker vård”. Handlingsplanen gäller för åren 2020–2024.

Den lokala handlingsplanen har till syfte att strukturera och visualisera viktiga områden. Den ska tydliggöra ansvaret för genomförande och framtagande av viktiga aktiviteter för att uppnå en positiv förändring.

Beslutsunderlag

Handlingsplan för ökad patientsäkerhet, 2024-05-02

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Informationen tas till protokollet.

14 Information om förändringar inom vård- och omsorgsboende

Handläggare: Muamer Sepic kl. 11.40-12.00

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden får information om en utredning som initierats för att se över möjligheten att flytta över Södermalmshemmet till nya Skebäcksgården under 2026 när det nya boendet står klart samtidigt som nuvarande Skebäcksgården behålls så som det är nu.

Beslutsunderlag

Muntlig information

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Informationen tas till protokollet.

Lunchpaus kl. 12.00-13.00

15 Återrapportering av uppdrag om hantering av bilar - Information

Ärendenummer: Voo 892/2024

Handläggare: Patrik Jonsson kl. 13.00-13.10

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden beslutade vid sammanträdet den 25 april 2024, § 60, att ge Socialförvaltningens förvaltningsdirektör i uppdrag att föra dialog med Teknik- och serviceförvaltningen om möjligheten att teckna serviceavtal för förvaltningens bilar och till vilken kostnad servicen kan utföras. Nämnden beslutade också att förvaltningsdirektören ska ta initiativ till en kommunövergripande hantering för service av bilar, och att en första återrapportering ska ske på nämnden den 30 maj.

Beslutsunderlag

Muntlig information

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Informationen tas till protokollet.

16 Information om implementeringen av Fast omsorgskontakt

Ärendenummer: Voo 855/2024

Handläggare: Marie-Louise Hammar kl. 13.10-13.30

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden får information om Fast omsorgskontakt och om pågående implementering; vad som har genomförts och vad som är nästa steg.

Beslutsunderlag

Powerpointpresentation "Fast omsorgskontakt i hemtjänsten"

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Informationen tas till protokollet.

17 Information från områdeschef

Ärendenummer: Voo 171/2024

Handläggare: Annika Roman kl. 13.30-13.40

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Informationen tas till protokollet.

18 Information om kvalitetsuppföljning Svampen hemvård

Ärendenummer: Voo 888/2024

Handläggare: Lena Uddmyr kl. 13.40-14.00

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden får information om genomförd kvalitetsuppföljning av Svampens hemvårdsenhet.

Beslutsunderlag

Beslut om resultatuppföljning av kvalitetskrav, 2024-04-02, Voo 696/2023

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Informationen tas till protokollet.

19 Information om kvalitetsuppföljning Trädgårdarna

Ärendenummer: Voo 889/2024

Handläggare: Meris Mustafic kl. 14.00-14.20

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden får information om genomförd kvalitetsuppföljning av Trädgårdarnas vård- och omsorgsboende.

Beslutsunderlag

Beslut om resultatuppföljning av kvalitetskrav, 2024-02-12, Voo 727/2023
Powerpointpresentation (kommer fredag 24 maj)

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:
- Informationen tas till protokollet.

20 Information om Personligt ombud

Ärendenummer: Voo 867/2024

Handläggare: Ann-Catrin Svantes Ohlson kl. 14.20-14.40

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden får information om Personligt ombuds verksamhet.

Beslutsunderlag

Uppdragshandling för Personligt ombud, 2024-05-13

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:
- Informationen tas till protokollet.

Kaffepaus kl. 14.40-15.00

21 Information om individuppföljning vård- och omsorgsboende

Ärendenummer: Voo 826/2024

Handläggare: Ann-Catrin Svantes Ohlson, Maria Eck kl. 15.00-15.20

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden får information om individuppföljning inom vård- och omsorgsboende. Beslut om att genomföra individuppföljning fattades av dåvarande Programnämnd social välfärd 2022 och tanken var att enskilda individers upplevelser skulle fångas upp på aggregerad nivå som en del

i verksamhetsuppföljningen. Individuppföljningarna på samtliga boenden beräknas vara klara i september 2024. Arbetet har utvärderats genom en gruppintervju med biståndshandläggare och framåt rekommenderas ett fortsatt arbete utifrån samma arbetsätt.

Beslutsunderlag

Powerpointpresentation "Individuppföljningar på vård- och omsorgsboende", 2024-04-22

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Informationen tas till protokollet.

22 Information om krisberedskap

Ärendenummer: Voo 856/2024

Handläggare: Ida Frödén kl. 15.20-15.50

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden får information om arbetet med krisberedskap inom område Vård och omsorg.

Beslutsunderlag

Powerpointpresentation "Krisberedskap och civilt försvar"

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Informationen tas till protokollet.

23 Information - Fördjupning om enheternas ekonomi

Ärendenummer: Voo 859/2024

Handläggare: Anna-Stina Lander, Muamer Sepic kl. 15.50-16.35

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden får fördjupad information om de förutsättningar som finns för enheternas ekonomi.

Beslutsunderlag

Powerpointpresentation "Fördjupning ekonomi Vård- och omsorgsnämnd maj 2024"

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Informationen tas till protokollet.

24 Anmälan av handlingar

Ärendenummer: Voo 173/2024

Handläggare: Maria Fhager kl. 16.35-16.40

Ärendebeskrivning

Socialförvaltningen anmäler handlingar som inkommit och som bedöms relevanta för Vård- och omsorgsnämnden att få kännedom om.

Beslutsunderlag

Nya ärenden 2024-04-18 - 2024-05-22

Samverkansprotokoll 2024-04-09

Brev från Jämställdhetsdelegationen

Beslut Kommunfullmäktige 2024-04-24 § 114 med bilaga Valhandling

Beslut Kommunfullmäktige 2024-05-14 § 124 med bilaga Valhandling

Svar till IVO i ärende om tillsyn av särskilt boende för äldre, 2024-04-29

Beslut från IVO i ärende om tillsyn av särskilt boende för äldre, 2024-05-17

Överenskommelse om samverkan med det civila samhället 2024-2027

Tabell över aktörer som anslutit sig till överenskommelsen 2024-05-20

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Anmälan läggs till handlingarna.

25 Anmälan av delegationsbeslut

Ärendenummer: Voo 162/2024

Handläggare: Maria Fhager kl. 16.35-16.40

Ärendebeskrivning

Nämnden har enligt Kommunallagen rätt att ge utskott, ledamot eller anställd i uppdrag att fatta beslut å nämndens vägnar, det vill säga att delegera beslutanderätten i vissa ärenden. Samtliga beslut som fattas på delegation ska anmälas till nämnden.

Beslutsunderlag

Delegationsbeslut W3D3 2024-04-18 - 2024-05-22

Beslut enligt Lag (2018:22) om bostadsanpassningsbidrag 2024-04-01 - 2024-04-30

Delegationsbeslut Avgiftshandläggning 2024-04-01 - 2024-04-30

Beslut enligt Socialtjänstlag (2001:453) 2024-04-01 - 2024-04-30

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Anmälan av delegationsbeslut läggs till handlingarna.

26 Information från ordförande

Ärendenummer: Voo 170/2024

Handläggare: Mattias Ottosson kl. 16.40-17.00

Förslag till beslut

Ordförandes förslag till Vård- och omsorgsnämnden:

- Informationen tas till protokollet.